

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 1874/05
22.12.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragomira Milojevića, predsednika veća, Predraga Gligorijevića, Miroslava Cvetkovića, Dragana Jocića i Zorana Tatalovića, članova veća, i savetnika Dragane Jevrić, kao zapisničara, u krivičnom predmetu optuženog Saše Cvjetana, zbog krivičnog dela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije i dr., odlučujući o žalbama optuženog AA i njegovih branilaca advokata AB, AV, AG i AD, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Beogradu K. 1823/04 od 17.6.2005.godine, posle sednice veća održane u smislu člana 375. ZKP, u prisustvu optuženog i branilaca, dana 22.12.2005.godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJAJU SE kao neosnovane žalbe opt.AA i njegovih branilaca a presuda Okružnog suda u Beogradu K. 1823/04 od 17.6.2005.godine, **POTVRĐUJE**.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom optuženi AA oglašen je krivim zbog krivičnog dela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SRJ i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina u koju kaznu mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 21.5.1999. do 16.6.1999.godine i od 15.11.2001.godine do pravnosnažnosti presude. Optuženi je oslobođen plaćanja troškova krivičnog postupka i paušala a oštećeni su radi ostvarivanja imovinsko pravnog zahteva upućeni na parnicu.

Istom presudom, na osnovu člana 354. stav 1. ZKP prema opt.AA odbijena je optužba za krivično delo neovlašćeno držanje vatrenog oružja i municije iz člana 33. stav 1. Zakona o oružju i municiji.

Protiv te presude žalbe su izjavili:

- branilac optuženog adv.AB zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona sa predlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje kao i da zajedno sa optuženim bude obavešten o sednici drugostepenog veća;

- branilac optuženog adv.AV zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa predlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje kao i da zajedno optuženim bude obavešten o sednici drugostepenog veća;

- branilac optuženog adv. AG zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona sa predlogom da se pobijana presuda ukine i vrati na ponovno suđenje kao i da zajedno sa optuženim bude obavešten o sednici drugostepenog veća;

- branilac optuženog adv. AD zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona sa predlogom da se pobijana presuda ukine i vrati na ponovno suđenje kao i da zajedno sa optuženim bude obavešten o sednici drugostepenog veća;

- optuženi AA pobijajući je kao nepravilnu i nezakonitu sa predlogom da se pobijana presuda ukine kao i da bude obavešten o sednici drugostepenog veća.

Republički javni tužilac u podnesku Ktž. broj 2050/05 od 20.10.2005.godine predložio je da se žalbe optuženog i njegovih branilaca odbiju kao neosnovane a prvostepena presuda potvrdi.

Vrhovni sud je održao sednicu veća u smislu člana 375. ZKP u prisustvu opt.AA i branilaca advokata AV, AG i AD i u odsustvu uredno obaveštenog zamenika Republičkog javnog tužioca i branioca adv.AB koji nije uredno obavešten, na kojoj je ispitao prvostepenu presudu, razmotrio ostale spise predmeta i po oceni žalbenih navoda našao:

Pobijana presuda ne sadrži bitne povrede odredaba krivičnog postupka niti povrede krivičnog zakona na koje drugostepeni sud, u smislu člana 380. stav 1. tačka 1. i 2. ZKP, uvek pazi po službenoj dužnosti, pa ni bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koje žalbe ukazuju.

Pre svega, sve žalbe pobijaju prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 10. ZKP i s tim u vezi navode da se presuda zasniva na dokazu na kome se prema odredbama Zakonika o krivičnom postupku ne može zasnivati – na zapisniku o saslušanju optuženog pred istražnim sudijom 24.5.1999.godine, jer okrivljeni AA prethodno nije upozoren da nije dužan da iznese svoju odbranu niti da odgovara na postavljena pitanja niti je upozoren da sve što izjavi može biti upotrebljeno protiv njega kao dokaz, u smislu člana 13. stav 3. ZKP, ispitivanju nije prisustvovao branilac iako je u zapisniku navedeno da je bio prisutan adv.AĐ što predstavlja falsifikat. Pored navedenog, pomenuti zapisnik o saslušanju pred istražnim sudijom ne može biti dokaz u krivičnom postupku jer je odbrana AA iznuđena primenom fizičke sile i zastrašivanjem od inspektora policije VV i GG u informativnom razgovoru, na šta je ukazao istražnom sudiji prilikom saslušanja u Okružnom zatvoru u Bjelom Polju, kada takođe nije bio prisutan branilac.

Iznete žalbene navode Vrhovni sud ocenjuje neosnovanim jer je prvostepeni sud u ponovljenom postupku, radi otklanjanja nedostataka na koje je ukazano u rešenju Vrhovnog suda Srbije kojim je ukinuta prethodna presuda, izveo dokaze saslušanjem svedoka DD, ĐĐ, EE, ŽŽ i ZZ i pribavio izveštaj od uprave Okružnog zatvora u Prokuplju i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije a zatim ocenom navedenih dokaza pravilno zaključio da nema osnova za tvrdnju da zapisnik o saslušanju tada okr.AA pred istražnim sudijom ZZ ne može biti korišćen kao dokaz u krivičnom postupku.

Istražni sudija ZZ potvrdio je istinitost sadržine zapisnika o saslušanju okrivljenog koji je on diktirao, u prisustvu branioca adv.AĐ i s tim u vezi detaljno objasnio kakve je probleme imao da u teškim uslovima ratnog stanja obezbedi prisustvo branioca, zatim da je lično išao da traži branioca i pronašao advokata AĐ sa kojim je zajedno otišao u prostorije Okružnog zatvora u __, da je ovaj branilac bio prisutan ispitivanju okrivljenog kako je i konstatovano u zapisniku a da ispitivanju nisu prisustvovali inspektori SUP-a. Iskaz sudije ZZ u tom delu saglasan je iskazima inspektora MUP-a VV i GG koji su kategorično potvrdili da su nakon sačinjavanja krivične prijave napustili II i nisu prisustvovali saslušanju okrivljenog pa je neosnovan žalbeni navod da je iskaz okrivljenog pred istražnim sudijom iznuđen primenom fizičke sile od strane pomenutih inspektora.

Tvrdnja istražnog sudije o prisustvu branioca adv.AĐ potkrepljena je činjenicom da je pomenuti advokat istoga dana kada je obavljeno ispitivanje okrivljenog potpisao dostavnicu o uručanju rešenja o sprovođenju istrage i određivanju pritvora od 24.5.1999.godine, pri čemu je potpis na dostavnici isti kao i na troškovniku koji je dostavio sudu i po kome su mu isplaćeni troškovi službene odbrane okr.AA.

Iz pribavljenog izveštaja Okružnog zatvora u Prokuplju od 22.4.2005.godine o tome da li je evidentiran ulazak adv.AĐ na dan ispitivanja okr.AA utvrđeno je da je u knjizi dežurstva za 24.5.1999. godine konstatovano da je "istražni sudija ZZ u kancelariji nadzornika saslušao pritvorenike AA i JJ", a da prisustvo ostalih lica nije konstatovano. Nesumnjivo da se navedena konstatacija Okružnog zatvora u II odnosi isključivo na evidentiranje kretanja pritvorenika, što je suštinska obaveza evidencije koju vode Okružni zatvori. Tačno je da nije evidentiran dolazak branioca optuženog adv. AĐ ali nije evidentiran ni ulazak adv. EE, branioca opt.JJ čije prisustvo ispitivanju opt.JJ (obavljenog istoga dana i u istoj prostoriji), niti njegov iskaz u svojstvu svedoka žalbe osporavaju. Nije evidentiran ni ulazak ŽŽ zapisničara – daktilografa koja je kucala zapisnik o saslušanju opt.AA, a branioci u žalbama upravo njen iskaz, saslušane kao svedoka, apostrofiraju. Zbog toga izveštaj Okružnog zatvora u II, onako kako glasi ne dovodi u sumnju prisustvo branioca opt.AA adv.AĐ, njegovom ispitivanju pred istražnim sudijom u Prokuplju.

Na stranama 44. stav dva i tri, strani 45 i 46 prvi i drugi stav prvostepeni sud je detaljno izneo sadržinu iskaza svedoka koji su se izjašnjavali o tome da li je branilac bio prisutan prilikom ispitivanja okr.Saše Cvjetana i dao detaljnu ocenu istih, posebno ocenu verodostojnosti protivrečnih iskaza kao i razloge iz kojih je poklonio veru iskazu svedoka ZZ, koje razloge i Vrhovni sud u svemu prihvata, a suprotne navode žalbi, koje se odnose na taj deo prvostepene presude, ocenjuje kao neosnovane.

Osim navedenog, zapisnici o ispitivanju okrivljenog pred istražnim sudijom od 24.5.1999.godine kao i pred istražnim sudijom u prostorijama Okružnog zatvora u KK u pogledu pouke okrivljenog o svim pravima u postupku sačinjeni su u svemu u skladu sa odredbama tada važećeg Zakona o krivičnom postupku, pa su žalbe i u tom delu neosnovane, jer se ocena da li su dokazi pribavljeni u skladu sa zakonom mora zasnovati na procesnom zakonu (konkretno Zakonu o krivičnom postupku) koji je važio u vreme pribavljanja dokaza.

Prilikom ispitivanja okrivljenog u KK zaista nije bio prisutan branilac, međutim, okrivljenom je izmenjenim zahtevom za sprovođenje istrage umesto krivičnog dela iz člana 47. stav 2. KZ RS za koje je prema tada važećem zakonu bila zaprećena smrtna kazna, što je podrazumevalo obaveznu odbranu, stavljeno na teret izvršenje krivičnog dela iz člana 142. stav 1. KZ SRJ za koje nije bila predviđena smrtna kazna, pa stoga, prema tada važećem Zakonu o krivičnom postupku za to krivično delo povodom koga je ispitivan u KK, prisustvo branioca nije bilo obavezno.

Najzad, neosnovan je i žalbeni navod branioca adv.AB, da je zapisnik o ispitivanju pred istražnim sudijom trebalo izdvojiti i zbog toga što okrivljenom nije omogućeno da sam izabere svoga branioca koje pravo mu je inače garantovano Ustavom SRJ Poveljom o ljudskim i manjinskim pravima kao i ratifikovanim međunarodnim ugovorima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava. Ovo, stoga, što ispitivanjem okrivljenog u prisustvu branioca po službenoj dužnosti a ne izabranog branioca, nije povređeno njegovo pravo na odbranu, s obzirom da je imao stručnu odbranu branioca adv.AĐ koga je sud uspeo da obezbedi na način kako je to opisao istražni sudija, a o čemu je već bilo reči. Osim toga, radilo se o ratnom stanju kada je Ustavom i zakonom predviđeno ograničenje određenih sloboda i prava građana u koje spada i postavljanje branioca po službenoj dužnosti umesto izabranog branioca. Ograničenje ovih prava u skladu je sa odredbom člana 11. i 12. stav 2. Ustava Republike Srbije, članom 6 Povelje o ljudskim i manjinskim pravima i građanskim slobodama kojima je predviđeno da su po zvaničnom proglašenju ratnog ili vanrednog stanja dozvoljene mere odstupanja od ljudskih i manjinskih prava u obimu u kome je to nužno u datoj situaciji, a u skladu sa Ustavom i Zakonom. Primena ovih ograničenja, suprotno izjavljenoj žalbi, nije u suprotnosti ni sa međunarodnim aktima ratifikovanim od strane Državne zajednice Srbija i Crna Gora i to posebno odredbama člana 4. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima i člana 15. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Oba ova međunarodna dokumenta dopuštaju odstupanje od, u njima predviđenih obaveza, u slučaju rata ili druge javne opasnosti koja ugrozi opstanak nacije, osim odstupanja od obaveza koje se odnose na pravo na život, zabranu mučenja, zabranu ropstva i kažnjavanje samo na osnovu zakona. Stoga iskaz okrivljenog dat u prisustvu branioca po službenoj dužnosti, a optuženi se nije protivio određivanju adv.AĐ za njegovog branioca, nije pribavljen na nezakonit način i suprotno međunarodnom pravu.

Neosnovano se žalbama prvostepena presuda pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP i s tim u vezi navodi da je izreka pobijane presude protivrečna razlozima, da presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, posebno da nema ni reči o umišljaju, osporava se ocena dokaza od strane prvostepenog suda, posebno kada je reč o iskazima svedoka – maloletnih oštećenih, zatim svedoka LL i LJLJ, osporava se balističko veštačenje, zatim način utvrđivanja smrti i povreda lica navedenih u izreci. Na ovaj način, žalbe praktično, obrazlažući navedenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, ujedno daju obrazloženje i za pobijanje prvostepene presude zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Suprotno iznetim žalbenim navodima izreka pobijane presude je jasna i potpuno opredeljena, u saglasnosti je sa razlozima iznetim u obrazloženju presude, a ti razlozi su dovoljni, potpuni i jasni i u saglasnosti su sa stvarnom

sadržinom izvedenih dokaza, pa se neosnovano prvostepena presuda pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP.

Neosnovani su i žalbeni navodi branioca adv.AV da je prvostepeni sud odbijanjem predloga branilaca za saslušanje još pet pripadnika jedinice "____" i još četiri svedoka stražara u Okružnom zatvoru u II načinio "školski primer povrede prava odbrane", što predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 2. ZKP.

Odbijanjem predloga stranaka da izvede neki dokaz, sud ne čini bitnu povredu odredaba krivičnog postupka jer ni jedna odredba Zakonika o krivičnom postupku, pa ni ona iz člana 17. stav 1. i 18. stav 1. ZKP koja sadrži načelo materijalne istine pri utvrđivanju činjenica, ne obavezuje sud da izvede svaki predloženi dokaz, niti ga ograničava u slobodnoj oceni izvedenih dokaza, čiji je cilj utvrđivanje pune stvarne i prave istine. Zato eventualna greška suda u proceni da li će izvesti neki dokaz predstavlja osnov za žalbu zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a ne zbog povrede odredaba krivičnog postupka, ili zbog povrede prava optuženog na odbranu kako se to pogrešno ističe u žalbi.

U konkretnom slučaju prvostepeni sud je pravilno ocenio da je činjenično stanje izvedenim dokazima u dovoljnoj meri razjašnjeno i da bi saslušanje predloženih svedoka, pored zaista velikog broja već saslušanih svedoka na iste okolnosti vodilo samo nepotrebnom odugovlačenju krivičnog postupka. Odluku o odbijanju predloga branilaca sud je bio dužan da obrazloži, što je i učinio na strani 49 a te razloge citira i branilac optuženog adv.Ilija Radulović na stranama 52 i 53 žalbe. Vrhovni sud smatra nepotrebnim da u ovoj presudi ponavlja te razloge, koje inače prihvata u celosti.

Pravilnom ocenom odbrane optuženog i svih dokaza provedenih tokom postupka pravilno je prvostepeni sud utvrdio da je optuženi AA u vreme na mestu i na način opisan u izreci pobijane presude kršeći pravila međunarodnog prava za vreme oružanog sukoba prema civilnom stanovništvu albanske nacionalnosti nečovečno postupao, učestvovao u povređivanju telesnog integriteta dece i ubistvu žena i dece, pa je na opisani način sa umišljajem učestvovao u lišenju života 14 lica i povređivanju telesnog integriteta petoro dece čija su imena označena u izreci pobijane presude.

Ovakvo činjenično stanje utvrđeno je pre svega na osnovu odbrane opt.AA prilikom prvog saslušanja kod istražnog sudije 24.5.1999.godine kada je priznao odlučne činjenice vezane za izvršenje predmetnog krivičnog dela, a njegovo priznanje je suštinski saglasno sa iskazima svedoka očevidaca događaja . Prilikom prvog saslušanja optuženi je detaljno opisao događaj u vezi sa oštećenim MM, priznao je da je iz jedne kuće oduzeo pištolj, da je zajedno sa "NN", mladićem koji je prethodno pretresao civile i sa još šest do sedam ljudi pucao u grupu civila, a opis mesta gde se to dogodilo podudara se sa iskazom svedoka MM, sadržinom zapisnika o uviđaju istražnog sudije, sa fotodokumentacijom, dok se opis samog događaja poklapa i sa iskazima oštećenih – preživele dece iz porodice LJLJ i iskazom svedoka LL.

Svedoci oštećeni maloletni nn1, nn2, nn3 i nn4 suštinu i detalje događaja opisali su na gotovo isti način i prilikom prepoznavanja, od pet lica u nizu prepoznali opt.AA kao jedno od prisutnih uniformisanih lica. U obrazloženju prvostepene presude prvostepeni sud je izneo detaljnu sadržinu njihovih iskaza, dao ocenu istih, posebnu ocenu izvesne nesigurnosti u njihovim iskazima i razloge za prihvatanje takvih iskaza koje razloge i Vrhovni sud u svemu prihvata.

Iskaze saslušane dece potvrdio je svojim iskazom i svedok LL koji je između ostalog naveo da je video grupu civila – žena i dece i jednog muškarca kako ulaze u dvorište u pratnji opt.AA, da je u tom dvorištu već bilo nekoliko pripadnika "____", da je, nakon što je čuo pucnjavu u dvorištu, video da iz dvorišta izlaze pripadnici "____" među kojima i opt.AA i da su svi, osim JJ, u hodu menjali okvire. Prvostepeni sud je sadržinu iskaza svedoka LL koji je dakle, kao i svedoci oštećeni, maloletna deca iz porodice LJLJ, potvrdio prisustvo opt.AA na mestu događaja, detaljno izneo na strani 32 treći stav, strani 33 i 34 prvi stav i dao ocenu istog, uz poseban osvrt na izmene njegovog iskaza tokom postupka kao i razloge za prihvatanje iskaza ovog svedoka sa glavnog pretresa od 10.12.2003.godine.

Identitet ubijenih civila utvrđen je na osnovu iskaza svedoka oštećenih, maloletne dece iz porodice LJLJ, svedoka ljlj1 i ljlj2 i ljlj3 kao i na osnovu pismene dokumentacije u spisima. Svedoci ljlj4 i ljlj5 naveli su da su saznali da je 28.3.1999.godine došlo do masovnog ubistva civila, a svedok MM da je ušao u dvorište i video gomilu leševa, među kojima je bilo lica koja su još davala znake života. Svedok dr MM1 je potvrdio da je, nakon što je čuo duži rafal, otišao u dvorište i video više lica koja su ležala, koji su imali sveže povrede nanete iz vatrenog oružja, pa je

izvršio trijažu i odmah ukazivao pomoć licima koja su davala znake života.

Iz zapisnika o uviđaju na licu mesta utvrđeno je da je u dvorištu zatečeno 14 leševa, uglavnom žena, dece i jednog starijeg čoveka, i da su na licu mesta pronađene čaure koje, prema nalazu veštaka balističara, potiču od istog oružja - automatske puške tipa "Kalašnjikov" 7,62mm.

Nakon ekshumacije leševa obavljena je obdukcija osam leševa lica koja su kao poginuli obuhvaćeni izrekom pobijane presude (čija su imena navedena i na strani 37 poslednji red i 38 prvi stav obrazloženja pobijane presude) i utvrđeno da su kod ovih lica uzrok smrti višestruke povrede iz vatrenog oružja. Kako porodice ostalih nastradalih lica nisu dozvolile ponovnu ekshumaciju i obdukciju, a uzrok smrti svih lica navedenih u optužnici utvrđen je i na osnovu iskaza svedoka očevidaca i pismene dokumentacije u spisima, to je pravilno prvostepeni sud našao da ponovna ekshumacija i obdukcija lica čije porodice to nisu dozvolile, nije neophodna za razjašnjenje činjeničnog stanja.

Neosnovano se u žalbama branilaca optuženog tvrdi da prvostepena presuda ne sadrži ni reči o obliku vinosti optuženog u izvršenju krivičnog dela, posebno u žalbi adv.AB da je prvostepeni sud "izbegao da se izjasni o vinosti, čak ne spominje ni umišljaj ni nehat" i da "u odnosu na krivično delo iz člana 33. stav 1. Zakona o oružju i municiji i ne spominje oblik vinosti ali osuđuje optuženog".

U prvostepenoj presudi, već u izreci presude, navedeno je da je optuženi krivično delo izvršio sa umišljajem . U obrazloženju pobijane presude na strani 40 prvostepeni sud zaključuje da je optuženi znao (bio svestan) da ukoliko sa malog rastojanja puca u grupu ljudi kada to istovremeno čini i još nekoliko lica, time izvesno dovodi do smrti tih lica; kao i da je očigledno hteo nastupanje ovih posledica, kada je pucao u nenaoružanu grupu dece i žena ... Odmah potom prvostepeni sud ocenjuje i okolnosti pod kojima optuženi vrši krivično delo, od značaja za oblik vinosti i pravnu ocenu krivičnog dela.

Vrhovni sud ocenjuje da su razlozi u prvostepenoj presudi o vinosti optuženog na koje je prethodno ukazano, jasni, potpuni i nesumnjivo dovoljni. Međutim, činjenice koje je prvostepeni sud utvrdio u postupku i koje navodi u razlozima presude: da je optuženi završio srednju Vojnu školu pa potom i obuku za specijalca (strana 4) da je znao da je ubijanje civila žena i dece zabranjeno i da se pravila rata u svakom pogledu po našim i međunarodnim pravilima apsolutno moraju poštovati (strana 5) da je već kod okupljanja jedinica od komandanta iste ponovo, izričito, upozoren da je zabranjeno ubijanje i pljačkanje civila (strana 6) ... nesumnjivo su utvrđivane upravo radi konačnog utvrđenja oblika vinosti optuženog u izvršenju krivičnog dela pa su i to razlozi prvostepenog suda, u širem smislu, o vinosti optuženog i predstavljaju celinu sa zaključnim razlozima suda na koje je već ukazano. Isto se odnosi i na deo obrazloženja prvostepene presude na strani 52, odnosno ocenu suda da je optuženi već bio potpuno iskusan vojnik, da dolazak u NJNJ za njega nije predstavljao iznenađenje, da niko od ubijenih ili drugih žitelja NJNJ svojim ponašanjem nije doprineo emocionalnoj napetosti optuženog jer niko od njih, za razliku od optuženog i pripadnika njegove jedinice, nije bio naoružan ... Kod utvrđenog, na osnovu nalaza i mišljenja veštaka, da je optuženi bio uračunljiv, što se žalbama i ne dovodi u pitanje, razloge prvostepenog suda o vinosti optuženog prihvata u svemu i Vrhovni sud.

Žalbeni navodi da prvostepeni sud nije naveo razloge o obliku vinosti optuženog u izvršenju krivičnog dela iz člana 33. stav 1. Zakona o oružju i municiji, ukoliko nisu greška u izradi žalbe, nesumnjivo nisu osnovani jer je za ovo krivično delo optužba odbijena zbog odustanka javnog tužioca od optužbe, pa prvostepena presuda kod ovakve odluke suda i ne sme sadržati razloge o obliku vinosti optuženog.

Branilac optuženog adv.AD prvostepenu presudu pobija i zbog toga što se u njoj već u izreci, navodi "... za vreme rata". Prema žalbi Međunarodno krivično pravo ne poznaje termin "vreme rata", može postojati samo "oružani sukob koji može biti međunarodni ili unutrašnji" i da ako nema međunarodnog oružanog sukoba onda nisu mogle biti primenjene Ženevske konvencije iz 1949.godine. Žalba već na narednoj strani ulazi u kontradiktornost navodeći da se sve to dešavalo "za vreme ratnog stanja" (oduzimanje pištolja "Zbrojevka"), kada se, dakle, i sama žalba poziva na ratno stanje. Nezavisno od toga, ovi žalbeni navodi nisu osnovani.

Osnovano prvostepeni sud u pobijanoj presudi upotrebljava sintagmu "za vreme rata" jer istu upotrebljava i zakonodavac u odredbi člana 142. KZ SRJ a definisanje pojmova i činjenica korišćenjem zakonskih termina je neophodno. Uostalom odredba člana 142. KZ SRJ sadrži pojmove i rata i oružanog sukoba, upotrebljene kao sinonime. Ukazivanje žalbe na drugačiju terminologiju Haškog tribunala nije osnovano, posebno kada je odredba domaćeg zakonodavstva potpuna, primenljiva i neprotivrečna Međunarodnim ugovorima o ljudskim i manjinskim

pravima i građanskim slobodama koji važe na teritoriji Srbije i Crne Gore. Kod ocene ovih žalbenih navoda Vrhovni sud je imao u vidu i da je u "Službenom listu SRJ" broj 14/99 od 23.3.1999.godine objavljena odluka o proglašenju neposredne ratne opasnosti, da je 24.3.1999.godine bombardovana teritorija SRJ od strane NATO pakta, da je u "Službenom listu SRJ" broj 15/99 od 25.3.1999.godine, objavljena odluka o proglašenju ratnog stanja, zbog čega je, dakle, opravdanost primene Ženevskih konvencija nesumnjiva. Istovremeno je postojao i unutrašnji oružani sukob na teritoriji Kosova, delu teritorije SRJ, o kojem sud daje dovoljno razloga na stranama 24 i 25 pa potom i na stranama 41 i 42 obrazloženja pobijane presude. Zato je osnovan zaključak prvostepenog suda da u situaciji kada postoji i oružani sukob i rat, kao objektivne okolnosti i utvrđenih činjenica koje ove okolnosti povezuju sa krivičnim delom, primenjuju se pravila Međunarodnog prava sadržana u Ženevskim konvencijama.

Vrhovni sud je cenio i ostale navode žalbi optuženog i njegovih branilaca koji se odnose na utvrđeno činjenično stanje i kojima žalbe osporavaju ocenu izvedenih dokaza od strane prvostepenog suda i daju sopstvenu ocenu izvedenih dokaza pa nalazi da su isti neosnovani i bez bitnog uticaja na drugačiji ishod ovog krivičnog postupka.

Prema tome, činjenično stanje, kako u pogledu činjenica koje čine bitna obeležja krivičnog dela u pitanju tako i u pogledu onih koje se tiču psihičkog odnosa optuženog prema učinjenom delu pravilno je i potpuno utvrđeno a kvalifikacijom protivpravne delatnosti optuženog Saše Cvjetana po članu 142. stav 1. KZ SRJ krivični zakon je pravilno primenjen. S tim u vezi prvostepeni sud je u obrazloženju pobijane presude dao dovoljne, jasne i uverljive razloge koje i Vrhovni sud u svemu prihvata.

Ispitujući u smislu člana 383. ZKP, prvostepenu presudu u delu odluke o kazni, Vrhovni sud nalazi da je prvostepeni sud pravilno utvrdio i ocenio sve okolnosti u smislu člana 41. KZ SRJ koji utiču da kazna bude manja ili veća i pravilno opt. AA za izvršeno krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SRJ osudio na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina sa uračunavanjem vremena koje provodi u pritvoru. Po oceni Vrhovnog suda okolnosti i način izvršenja predmetnog krivičnog dela kao i izuzetna težina štetnih posledica u potpunosti opravdavaju izricanje kazne koja je zakonom važećim u vreme izvršenja krivičnog dela bila predviđena kao najteža kazna za krivično delo u pitanju.

Prvostepena presuda ostala je nepromenjena u odbijajućem delu jer u odnosu na taj deo presude nije bilo žalbi ovlašćenih lica.

Iz iznetih razloga na osnovu člana 388. ZKP odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zapisničar, Predsednik veća

Dragana Jevrić, s.r. sudija,

Dragomir Milojević, s.r.

Za tačnost otpavka

SR